

Millestki ürgsest ja kargest ning autoriteediröövist

LLM Madis Ernits

Tartu Ringkonnakohtu kohtunik, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant

1. Riigikohus hindas ESM-i kaasuses (RKÜKo 12.07.2012, 3-4-1-6-12) ESM-i lepingu artikli põhiseaduspärasust proportsionaalsuse põhimõtte abil, käsitades suveräänsust printsiibina.
2. Riigikohtunik Jaak Luik kritiseeris oma eriarvamuses enamuse seisukohta, leides: „Kuna PS § 1 lõige 2 sätestab sõnaselgelt iseseisvuse ja sõltumatuse (suveräänsuse) aegumatu võõrandamise keelu, siis siin tõlgendamisruum puudub – suveräänsuse võõrandamise keeld on absoluutne nii ajas kui muutavas õigusruumis.“
3. Hent Kalmo kritiseeris oma artiklis „Põhiseadus ja proportsionaalsus – kas pilvitu kooselu?“ kaudselt samuti Riigikohtu ESM-i lahendit iseäranis järgmiste argumentidega:
 - a. Põhiseaduse normid oleval piisavalt selged, et mitte vajada kaalumist;
 - b. Selline lähenemine viivat kõikehõlmava konstitutsiooniliste normide reeglitest printsiipideks ümbermõtestamiseni;
 - c. Tegemist oleval sisuliselt põhiseaduse teksti „autoriteedirööviga“.
4. Ettekande keskmes on väitlus autoriteediröövi argumendiga.
5. Autoriteediröövi argument viib meid lõppastmes küsimuse juurde, kas oleks vajalik reformida põhiseaduse suveräänsuse delegatsioonivolitusi.